

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaeigt.dk>

Indbødelsesfrift

til

den offentlige

Afgangseramen og Hovedexamen

i

Frederiksborg Lærde Skole

i Juni og Juli 1858.

Skoleefterretninger for Skoleaaret 1857—58 af Dr. H. M. Flemmer,
Statbraad, Prof. og Skolens Rector.

Kjøbenhavn.

Trykt hos J. C. Schartling.

Afgangsexamen.

SOverensstemmelse med Ministerialskrivelse af 13de Juni 1857 afholdtes den skriftlige Deel af Afgangsexamen for 1857 ved Frederiksborg Lærde Skole i Tiden d. 23de—25de Juni. Opgaverne hertil sendtes som sædvanligt under Forsegling fra Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet, og ere de samme for alle Skoler. Den mundtlige Prøve holdtes umiddelbart derefter d. 26de og 27de Juni i Overværelse af Undervisningsinspectoren Conferentsraad Prof. Dr. M advig, C. af D., og Prof. J. Steenstrup, R. af D., efter det i forrige Åars Skoleesterretninger astrykte Schema. Til Afgangsexamens sidste Deel indstillede sig de 6 Disciple i øverste Cl., som i Året 1855 havde underkastet sig dens første Deel og derefter vare opflyttede i VII Cl., nemlig Vilhelm Carl Ravn, Michael Clausen, Caspar Peter Spang, Peter Louis Stricker Gulstad, Lauritz Eiler Gunnersen og Christopher Joachim Valdemar Landsperg; til dens første Deel indstillede sig samtlige 5 Disciple i VI Cl., nemlig Michael Frederik Kamman Blichfeld, Christian Möller, Carl Julius Uldall, Jacob Arnold Christian Holmblad og Gothelf Carl Andreas Oluf Hørup, hvilke efter Resultaterne af Afgangs- og Hovedexamen

opflyttedes i VII Ct. Til Universitetet afgik B. C. Raven med 8 Ug. og 5 Mg. (= 99 Points), M. Clausen med 9 Mg. og 4 G. (= 83 Points), P. L. Str. Gulstad med 1 Ug. 4 Mg. 7 G. og 1 Tg. (= 72 Points), C. P. Spang med 5 Mg. 6 G. og 2 Tg. (= 67 Points), Chr. J. B. Landsberg med 5 Mg. 4 G. 3 Tg. og 1 Mdl. (= 51 Points) og L. C. Gunnerson med 3 Mg. 5 G. 4 Tg. og 1 Mdl. (= 43 Points). Til Første Charakter med Udmærkelse kræves en Talværdi af i det Mindste 98 Points, til Første Charakter en Talværdi af i det Mindste 79 Points, til Anden Charakter af i det Mindste 41 Points. Det fuldstændige Resultat af Afgangsexamen sees af efterstaaende Schema, der for de 6 Eldres Vedkommende tillige indeholder de dem ved Afgangsexamens første Deel i 1855 tilhørende Charakterer.

Underviisningen. Lærerne.

De Lærerpersonalet ere ingen Forandringer indtrufne. Vigeledes er Lectionstabellen og Fagfordelingen i det Hele bibeholdt uden betydelige Forandringer, blot at den Foranstaltung af genseidig Ascendering, som for et Aar siden blev vedtaget for de twende Lærere i Thysk, i dette Skoleaar ogsaa er begyndt for de twende Lærere i Latin, Overlærerne Ostermann og Reinhard. Tegning er blevet tillagt 2 Timer i hver af de 3 nederste Classer, hvilket er opnaaet ved at tage 1 Time fra Skriveunderviisningen i III og II Cl. og 1 Time fra Geographien i I Cl. 3 Lærere, de Herrer Reinhard, Børre og Hertel, havde ønsket sig fritagne for deres Extratimer, i hvilken Auledning Rector havde gjort et Andragende til Ministeriet om Udsættelsen af en ny Lærer, som kunde overtage Timerne i Danst i VII og IV Cl., Græst i IV og V Cl. og Fransk i II Cl. Men skjønt Ministeriet i Henhold til sin Circulairstrivelse af 21de Aug. 1855 erkjendte Hensigtsmæssigheden af denne Foranstaltung, maatte den dog udsættes til Begyndelsen af Skoleaaret 1858—59, fordi den faste Gage for en saadan ny Adjunkt først kunde søges bevilget fra Begyndelsen af Finantsaaret 1858—59. For dog tilbeels at opfylde vedkommende Læreres Ønsker, bleve de 5 Timer i Fransk i II Cl., som i nogle Aar havde været besørgede af Adjunkt Hertel, med begge Parters Samtykke overdragne til Adjunkt Knæckeborg, som tidligere havde haft disse Timer, men frasagt sig dem paa Grund af et mindre stærkt Helsbred som Recovalescent efter en Sygdom. Til nærmere Oversigt aftrykkes efterstaende Lectionstabell og Fagfordeling, saaledes som den efter disse Forandringer har været.

Lectionstabel.

	VII Cl.	VI Cl.	V Cl.	IV Cl.	III Cl.	II Cl.	I Cl.	Summa ugentlige Timer.
Dansk	2	2	2	2	3	5	6	22
Tydk	"	4	2	2	3	5	6	22
Franck	"	2	3	2	2	5	"	14
Latin	10	9	10	10	10	"	"	49
Græsk	6	5	5	5	"	"	"	21
Religion	2	2	2	2	2	3	3	16
Historie	3	3	3	3	3	3	4	22
Geographi	"	1	1	1	1	1	2	7
Mathematik	8	4	4	4	3	4	3	30
Naturlære	4	"	"	"	"	"	"	4
Naturhistorie	"	2	2	2	3	3	3	15
Skrivning	"	"	"	1	2	3	5	11
Tegning	"	"	"	"	2	2	2	6
Gymnastik	—	—	—	—	—	—	—	5
Hebraisk	2	"	"	"	"	"	"	2
Sang	—	—	—	—	—	—	—	4
Ugentlige Timer	35	37	37	37	37	37	37	

Herved bemærkes, at i Mathematik er VII Cl. deelt i 2 Afdelinger, hver med 4 Timer. Ved Sangunderviisningen, hvor Classeinddelingen ikke kan følges, har hver Deeltagende 1 Time. Ved Gymnastikunderviisningen ere Classeserne combinerede saaledes, at hele Underviisningen udgør 5 Timer og hver Discipel har 2 Timer. Som Gymnastiklærere benytter man Underofficerer af Garden tilføds, men det er at beklage, at denne Underviisning som Følge heraf oftere maa suspenderes i længere Tid, naar der just ikke ligger her nogen Afdeling af Garden; ligesom det ogsaa er at beklage, at Svømmeunderviisningen aldeles har maattet hvile i indeværende Åar, da man ikke har funuet finde noget

passende Sted bertil; den tidligere Svømmeplads er nu saa tilgroet af Vandplanter, at den ikke kan benyttes uden Fare.

Fagfordeling.

Rector Latin og Græst i VII Cl.	16 Timer ugentlig.
Overlærer Østermann Latin og Græst	
i VI Cl., Latin i III Cl. . . .	24 — —
— Holmstedt Physik i VII Cl.,	
Math. i VII—IV Cl. . . .	24 — —
— Reinhard Latin i V og IV Cl.,	
Græst i V og IV Cl., Hist. og	
Geogr. i IV Cl.	34 — —
— Königsfeldt Hebr. i VII Cl.,	
Hist. i VII—V, Geogr. i VI og	
V Cl., Skrivning i IV—I Cl. .	24 — —
Abjunkt Löwsen Thøst i VI, IV og II Cl.,	
Hist. og Geogr. i III—I Cl. .	25 — —
— Børre Religion i VII—I Cl.,	
Dansk i VII—V Cl., Franskt i	
VI—III Cl.	31 — —
— Knæckeborg Naturhist. i VI—i	
Cl., Math. og Tegning i III—I	
Cl., Franskt i II Cl. . . .	36 — —
— Hertel Dansk i IV—I Cl., Thøst	
i V, III og I Cl.	27 — —
Gymnastiklærerne	5 — —
Skolelærer Erslev som Gyngelærer .	4 — —

Hvilke Gagettillæg der i Henhold til Loven af 15de Febr. 1857 have været tillagte Værerne for Finantsaaret 1ste April 1857—31te Marts 1858, er berettet i forrige Aars Skoleprogram; for Finantsaaret 1ste April 1858—31te Marts 1859

ere i Hænhold til Loven af 12te Jan. 1858 følgende Gage-tillæg bestemte, hvilke udbetales maanedsviis med $\frac{1}{2}$ i For-enig med den egentlige Gage.

Rector	44 Rdl.
Overlærer Østermann	38 —
— Holmstedt	32 —
— Reinhard	32 —
— Kønigsfeldt	32 —
Adjunkt Löwsen	32 —
— Børre	30 —
— Knæckeborg	26 — 32 St.
— Hertel	24 —
Skoleopvarteren	2 —

Skolens faste Lærere erhælde en Godtgjørelse af 21 Rdl. aarlig for hver Time, de læse over 24 om Ugen; samme Godtgjørelse er fastsat for Timelærere.

Disciplene.

Disciplenes Antal var ved Slutningen af forrige Skole-aar 71. Af disse afgik, som ovenfor mældt, 6 til Universitetet, og 3 udmældtes under eller strax efter Hovedexamen. 1 Discipel i II Cl., Lars Rasmussen Gjelstrup, døde af Skarlagensfeber faa Dage efter Skoleaarets Begyndelse. 14 nye Disciple optoges. Skoleaaret begyndte saaledes med 75 Disciple, og slutter med 72 Disciple, der efter den sidst afholdte Maanedscensur ere ordnede i de forskjellige Classer, saaledes som efterstaende Liste udviser; dog bemærkes, at Disciplene i VII Cl. A siden 1ste Mai d. A. uden Omflætning have været anviste de 8 øverste Nr. i VII Cl. som en særlig Afdeling. Ved de nyoptagne er Fædrenes Navn og Stilling tilføjet i Parentheser.

VII Clasße.

- 1) N. H. Schou.
- 2) K. A. L. Brendstrup.
- 3) Chr. A. C. Wineken.
- 4) Th. N. T. Nielsen.
- 5) D. H. B. G. le Normand de Bretteville.
- 6) S. D. S. Rump.
- 7) F. H. H. Verche.
- 8) J. B. G. Obelitz.
- 9) Chr. Møller.
- 10) M. F. K. Blischfeld.
- 11) G. C. A. D. Hørup.
- 12) C. J. Uldall.
- 13) J. A. Chr. Holmblad.

VI Clasße.

- 1) H. H. J. Reinholtz.
- 2) G. H. Wilsbech.
- 3) A. Lange.
- 4) A. D. G. Tuxwærd.
- 5) Chr. A. Nyholm.
- 6) D. P. F. B. Kjeldahl.

V Clasße.

- 1) Chr. J. Goldschmidt.
- 2) C. B. Chr. Nabhe.
- 3) L. D. Chr. Ottesen.
- 4) B. Chr. N. Königsfeldt.
- 5) Johan Henrik Mohwinkel Wengel (Apotheker W. i Hillerød).
- 6) F. D. Kaas.
- 7) Th. N. Brendstrup.
- 8) J. P. F. Nieper.
- 9) P. L. Hertel.
- 10) J. Chr. Andresen.
- 11) Th. Chr. M. Petersen.
- 12) A. J. S. Gulstad.

IV Clasße.

- 1) J. S. Faæting.
- 2) J. Andresen.
- 3) D. Fjeldgaard.
- 4) N. A. H. Mazar de la Garde.
- 5) Th. van Aller.

III Clasße.

- 1) F. L. Jørgensen.
- 2) P. A. G. Andresen.
- 3) C. S. E. Petersen.
- 4) Hans Rudolf Fjeldgaard (Kjøbmand F. i Thisted).
- 5) H. H. Verche.
- 6) Peter Axel Thorvald Iversen (Bogholder J. paa Strandmøllen).
- 7) H. Chr. C. F. A. Molbech.
- 8) L. F. D. Tønberg.
- 9) B.

6) Chr. F. Ewertsen. 10) C. P. G. Jensen. 11) Chr. E. E. Heilmann. 12) H. C. M. Kallenbach. 13) H. H. Th. M. Petersen.

II Classe.

1) F. B. Wilsbech. 2) H. Chr. M. Dahl. 3) L. H. St. Jørgensen. 4) Lars Pedersen (afd. Gaardmand Peder Pedersen i Namløse). 5) A. F. G. Jensen. 6) G. B. B. Lange. 7) C. L. D. Bandissin. 8) C. Bruhn. 9) H. Chr. W. Hertel. 10) J. J. Jahn. 11) C. J. B. Liebst. 12) F. L. Lerche. 13) Chr. M. Schou. 14) Hans Severin Møller (Gjæstgiver Møller i Præstø; Pleiefader Tønnermester Hartmann i Hillerød). 15) Adolf Ernst Vilhelm Mohwinkel Wengel (Apotheker W. i Hillerød).

I Classe.

1) Christian Magnus Olrik (afd. Provst D. i Tifjøb). 2) Niels Christian Theodor Jessen (Skovfoged J. i Gjøgehuset). 3) Jens Frederik Georg Eichel Løvsen (Abpunkt L. i Hillerød). 4) Julius Christian Hauson (Bogtrykker H. i Hillerød). 5) Niels Peter Johan Abbye (Kjøbmand Jørgen Severin A. i Hillerød). 6) Jørgen Henrik Bruhn (Kjøbmand Jacob Ferdinand B. i Hillerød). 7) Oscar Bentzon Gyllich (Ritmester G., Slotsforvalter paa Frederiksborg). 8) Carl Frederik Aagaard Brandt (Kjøbmand B. i Hillerød).

Stipendier og Gratistpladser. Bibliotheket.

Af Skolens eget Stipendiefond er før i Aar bevilget et Beløb af 285 Rdl., nemlig D. H. B. G. le Normand de Bretteville og S. D. S. Rump hver en Portion paa 50 Rdl.; Chr. A. C. Wineken, F. H. H. Lerche og J. B.

G. Obelitz hver en Portion paa 35 Rdl.; G. C. A. D. Hørup, A. Lange, C. J. Goldschmidt og L. D. C. Ottesen hver en Portion paa 20 Rdl., Alt at opnægge til Vedkommendes Afgang til Universitetet. Af Slagelsestipendiet ere de sædvanlige 90 Rdl. uddelelte saaledes, at N. H. Schou er bevilget en Portion paa 50 Rdl.; Chr. Møller og B. Chr. N. Kønigsfeldt hver en Portion paa 20 Rdl., ligeledes Alt at opnægge til deres Afgang til Universitetet. Foruden oven nævnte 12 Stipendiater, der eo ipso ere Gratister, ere endvidere efterstaende 13 Disciple bevilgede ordinære Gratistpladser for hele Aaret, nemlig G. H. Wilsbech, F. D. Kaas, J. P. F. Nieper, P. L. Hertel, J. Chr. Andrefsen, J. Andrefsen, J. D. Bruhn (udmældt 1ste April 1858), F. L. Jørgensen, H. C. C. F. A. Molbeck, H. C. M. Dahl, L. H. St. Jørgensen, G. B. B. Lange og J. J. Jahn; og endelig 1 Discipel, J. F. G. E. Løwsen, en extraordinair Gratistplads paa Grund af hans Faders Forhold til Skolen. De 2 Moltiske Stipendier paa 40 Rdl. hvert aarlig ere oppebaarne af F. H. H. Lerche og J. B. G. Obelitz. For Tiden have følgende Disciple Stipendieoplag indestaaende i Sparekassen eller Universitetsqvæsturen til følgende Beløb: N. H. Schou 100 Rdl., Chr. A. C. Wineken 195 Rdl., B. le Normand de Bretteville 100 Rdl., S. D. S. Rump 165 Rdl., F. H. H. Lerche 90 Rdl., J. B. G. Obelitz 115 Rdl., Chr. Møller 20 Rdl., G. C. A. D. Hørup 20 Rdl., A. Lange 100 Rdl., Chr. J. Goldschmidt 40 Rdl., L. D. C. Ottesen 40 Rdl., B. C. N. Kønigsfeldt 120 Rdl., og A. F. M. Schou (overgaat til Sorø Skole i August 1857) 20 Rdl.; i Alt 1125 Rdl.

Bibliotheket og de videnskabelige Samlinger vedblive stadigt at modtage Forøgelse, deels ved Forsendelser fra Cultusministeriet og Gaver fra Private, deels ved Indførsel

jaavel for den uormerede Sum 385 Mdl., som for Disciplenes Bidrag til Morskabsbibliotheket, der for dette Skoleaar har andraget 63 Mdl. Esterat der i Programmerne for 1854 og 1856 er trykt tvende Tillæg til den i 1852 trykte Realkatalog over Bibliotheket og Samlingerne, vil der i næste Aars Program blive givet et tredie Tillæg om den i Mellemtíden stede Forøgelse og Udvidelse.

De i Skoleaaret gjennemgaaede Pens. Lære- og Læsebøger.

Dansk.

VII Cl. Af Thortsens Litteraturhistorie er læst forfra til Holbergs Død med særligt Hensyn til den ældre Digt-konst efter Rahbek og Nyerup. I Begyndelsen af Skole-aaret er gjennemgaaet den nordiske Mythologi efter Winthers Haandbog. Øvelser i mundtligt Foredrag ere i Regelen afholdte een Gang hver Maaned; 2—3 skriftlige Udarbeidelser i samme Tid.

VI Cl. Den nordiske Mythologi er læst efter Winther; efter Thortsens Haandbog er gjennemgaaet den ældste Litteraturhistorie indtil Souverainitetens Indførelse. Stile og Foredrag som i VII Cl.; dog saaledes at de skriftlige Øvelser oftere ere foretagne paa Skolen.

V Cl. Af Sneedorff-Birchs Netskrivningslære er læst til Pag. 44, hvorhos ogsaa Borgens Veiledning er henlyttet. 1 Stil er streven om Ugen, ofte paa Skolen, hvortil da ei sjeldent er given adfællig Veiledning. Saavel i denne som i VII og VI Cl. er der stadig, naar Tiden tillod det, deels af Læreren deels af Disciplene oplæst udvalgte Stykker af de bedste Forfattere.

- IV Cl. Holsts poetiske Læsebog er benyttet til Øvelser i Læsning; Sneedorff-Birchs Netskrivningslære læst og reperteret. 1 Stiil om Ugen.
- III Cl. Holsts prosaiske Læsebog benyttet til Øvelser i Læsning og Analyse. Bojesens danske Sproglære. 1 Stiil om Ugen.
- II Cl. Molbechs danske Læsebog fra Pag. 160 til Enden. Bojesens danske Sproglære indtil Ordstillingen. 2 Stile om Ugen.
- I Cl. Molbechs danske Læsebog fra Begyndelsen til Pag. 153. Den enkelte Sætning er analyseret. Af Holsts Smaadigte til Udenadslæsning ere 12 lærte. 3 Dictatstile om Ugen.

Latin.

- VII Cl. A. Ciceros Taler for det Maniliske Lovforstag, for Ligarius, Deiotarus, Archias, de 2 første Philippiske, Samius Cato Maj. og Cælius; Sallusts Bellum Catilinare og Jugurthinum; Livius's 31te og 32te Bog; af E. Flemmers Udvælg af Sølvvalderens Prosaister Afsnittene af Seneca, Quintilian, Bellejus Paterculus, Plinius, Suetonius og Tacitus; Horats's 1ste og 3die Bog, samt Epistlerne og Ars poetica; Eneidens 1ste, 5te og 6te Beg. Forskjellige Punkter af Grammatik, Antiquiteter og Litteraturhistorie efter Madvig, Bojsen og Tregder. 2 Stile ugentlig.
- VII Cl. B. Sallusts Bellum Jugurthinum; Livius's 31te og 32te Bog; af E. Flemmers Udvælg Afsnittene af Seneca, Quintilian, Bellejus Paterculus, Plinius, Suetonius og Tacitus; Horats's Episiler og Ars poetica; Eneidens 6te Beg. Grammatik, Antiquiteter, Litteraturhistorie, Stiil ligesom VII Cl. A.

VI Cl. Ciceros Cato Maj., Livius's 32te Bog, Eneidens 3die og 6te Beg. Af Madvigs Grammatik repeteret Syntaxen. 2 hjemmestrevne Stile hver Uge; desuden hveranden Uge Extemporalstil.

V Cl. Ciceros Tale for det Maniliske Lovforslag, de 2 første mod Catilina; Livius's 32te Bog. Af Madvigs Grammatik repeteret i Formlæren de uregelmæssige Verber, i Syntaxen Casuslæren; læst de vigtigste Regler i Moduslæren. 3 Stile ugentlig, 2 hjemme, 1 paa Skolen.

IV Cl. Cæsars Galerkrig 3die og 4de Beg. I Madvigs Grammatik repeteret Verberne, læst og repeteret Casuslæren. 2 Stile ugentlig, 1 hjemme, 1 paa Skolen.

III Cl. Bergs og Møllers latinske Læsebog forfra til Pag. 73, dog saaledes at fra Pag. 26—73 kun udvalgte Exempler ere læste. Repeteret er og til Examens opgives Pag. 14—73. Af Madvigs Grammatik ere alle Formlærens Hovedpunkter gjennemgaaede. Ugentlig 1 skriftlig Øvelse.

Græsk.

VII Cl. A. Odysseens 12te—15de Bog; Herodots 1ste og 2den Bog; Xenophons Memorabilia 2den og 4de Bog; Platons Apologia Socratis og Kriton; Demosthenes's Taler om Chersonnes og om Kronen; Aristophanes's Skher. Grammatik, Antiquiteter, Litteraturhistorie ligesom i Latin.

VII Cl. B. Odysseens 13de, 17de og 18de Bog; Herodots 2den Bog, samt 1ste Bog Cap. 1—123; Xenophons Memorabilia 2den Bog; Demosthenes's Tale om Kronen. Grammatik etc. som ovenfor.

VI Cl. Xenophons Memorabilia 2den Bog; Herodots 1ste

Bog Cap. 1—33; Lydssæns 14de Bog. Af Tregders Formlære ere de regelmæssige og uregelmæssige Verber repeterede; Madvigs Syntax henhttet til Henviisninger.

V Cl. Xenophons Anabasis 3de Bog og Cap. 1—5 af 4de. Tregders Formlære indtil Orddannelseslæren.

IV Cl. Lunds Læsebog Pag. 3—20, 103, 105, 106, 110, 113—124. Tregders Formlære indtil Verberne paa μι.

Hebraisk.

VII Cl. B. Genesist Cap. 1—17. Whittes Grammatik indtil § 76 incl. med Undtagelse af 6te og 7de Cap.

Lydse.

VI Cl. Hele den poetiske Deel af Hjorts Læsebog. 4 Stile ugentlig, 2 hjemme, 2 paa Skolen. Meyers Grammatik.

V Cl. Hjorts Læsebog Pag. 337—358, 375—382, 412—435. Ugentlig 1 Stil, i Regelen streven hjemme, sjeldent paa Skolen. Meyers Grammatik. Af cursorist Læsning have Disciplene hver Maaned opgivet et selvvalgt Pensum.

IV Cl. Hjorts Læsebog Pag. 194—234. Meyers Grammatik til de uregelmæssige Verber.

III Cl. Hjorts Læsebog Pag. 21—74. Meyers Grammatik. 1 Stil ugentlig streven paa Skolen; til mundtlig Oversættelse fra Dansk ere Jørs og Rungs Materialier benyttede.

II Cl. Rungs Læsebog Pag. 152—220. Jørs og Rungs Materialier benyttede til mundtlig Oversættelse fra Pag. 22—48. Meyers Grammatik til Pag. 34.

I Cl. Königs Læsebog Pag. 34—152. Det Vigtigste af Formlæren efter Simonsens Grammatik.

Fransk.

VI Cl. Borrings Etudes Pag. 62—105, 395—453. Til cursorisk læsning benyttet Au coin du feu af Souvestre og Le gentilhomme campagnard af Ch. Bernard. Hele Borrings Grammatik er læst og repeteret. 3 det første Halvaar 1 lille Stiil ugentlig.

V Cl. Borrings Etudes Pag. 1—62, 98—126, 215—227, 235—261, 273—320, 379—389. Hele Grammatiken. 3 Stile ugentlig efter Borrings Stiiløvelser.

IV Cl. Borrings Læsebog for Mellemklasser Pag. 74—82, 106—116, 128—143, 151—165, 185—197, 241 ad fin. Af Borrings Grammatik hele Formlæren og Begrundelsen af Syntaxen indtil Læren om Substantiverne. 1 Stiil ugentlig.

III Cl. Borrings Læsebog for Mellemklasser Pag. 1—53, 82—106. Af Grammatiken det Væsentligste af Formlæren. En lille let Stiil ugentlig.

II Cl. Borrings Manuel til Pag. 147 (undtagen Pag. 107—114). Af Grammatiken Hjælpeverbene og de 4 regelmæssige Conjugationer.

Religion.

VII Cl. Af det N. Test. i Grundsproget er læst Brevet til Galaterne og Jacobs Brev. Det ældre Parti har desuden repeteret Johannes's Evangelium. Af Guds Lærebog er læst Pag. 160—232.

VI Cl. Guds Lærebog Pag. 110—183. Hele Herslebs Bibelhistorie.

V Cl. Guds Lærebog Pag. 110—176. Af Herslebs

Bibelhistorie det N. Test. Til Bibellæsning er benyttet Apostlernes Gjerninger.

- IV Cl. Valles Lærebog Cap. 6 C indtil Enden. Herslebs større Bibelhistorie Pag. 76 til det N. Test. Til Bibellæsning er benyttet Marcus's Evangelium.
- III Cl. Valles Lærebog Cap. 4—6 C. Herslebs større Bibelhistorie Pag. 1—76. Marcus's Evangelium. De tidligere lærte Psalmer repeteres her og i de 3 næste Classer.
- II Cl. Valles Lærebog Cap. 1—3. Hele Herslebs mindre Bibelhistorie og endel Psalmer. Til Bibellæsning er i denne og i 1 Cl. benyttet 1ste og 2den Mosebog.
- I Cl. Herslebs Bibelhistorie, Luthers Katechismus og endel Psalmer.

Mathematik.

- VII Cl. A. Repetition af det befalede Pensum efter Fallesens rene Mathematik, Ramus's Geometri og Trigonometri samt Steens Begyndelsesgrunde i den mathematiske Geographi (med nogle Tillæg). Skriftlige Opgaver hver Uge.
- VII Cl. B. Repetition af Fallesens rene Mathematik. Læst Ramus's Stereometri Pag. 144—211 (med Undtagelse af Nr. 17, 28, 29 og 72), samit det Meste af 1ste og 2det Cap. af Ramus's Trigonometri. Skriftlige Opgaver hver Uge.
- VI Cl. Af Holmstedts Arithmetik er læst Cap. 5 (Ridende brøk), Cap. 6 (irrationale Størrelser) til Nr. 161, Cap. 7 Nr. 179—183 (Ligninger af 2den Grad), Cap. 8 (Rækker) og Cap. 9 (Logarithmer). Det forhenværende er repeteret. Af Ramus's Geometri er læst Pag.

84—87, 90—92, 99—100, 112—132. Det forhen
Læste er repeteret. 1 Opgave ugentlig.

V Cl. Af Holmstedts Arithmetik er læst Cap 3 (alminde-
lige Egenskaber ved hele Tal), Cap. 4 (Decimalbrøk),
Cap. 7 til Nr. 179 (Ligninger af 1ste Grad). Det
forhen Læste er repeteret. Af Ramus's Geometri er
læst Pag. 31 Nr. 44 — Pag. 51, Pag. 53—74. Det
forhen Læste er repeteret. 1 Opgave ugenlig.

IV Cl. Af Holmstedts Arithmetik er læst det Meste af
Pag. 1—60 (Indledning, de 6 Regningsarter, Forhold
og Proportioner). Af Ramus's Geometri er læst Pag.
1—38.

III Cl. Reguladetri i Brøk. I Bogstavregning de 4 Reg-
ningsarter indtil Decimalbrøk efter Bergs Opgaver.

II Cl. Regning med Brøk, Reguladetri i hele Tal med
Parttagning.

I Cl. De 4 Regningsarter i benævnte Tal; Reguladetri i
hele Tal.

Tegning.

III Cl. Geometrisk Tegning efter Schiellerups Værebog for
Skoler. Frihaandstegning efter Helsteds Veileitung i
Tegnekonstens allerførste Grunde, 3die Hefte.

II Cl. Frihaandstegning efter Helsteds 2det og 3die Hefte.

I Cl. Frihaandstegning efter Helsteds 1ste og 2det Hefte.

Naturlære.

VII Cl. A. Naturlærrens chemiske Deel læst efter Petersen,
og den mechaniske Deel repeteret efter Ørsted.

VII Cl. B. Naturlærrens chemiske Deel læst efter Petersen.

Naturhistorie.

- VI Cl. Et Cursus i Zoologi, deels efter Braunsens og Drehers, deels efter Lütkens Værebog; et Cursus i Botanik efter Petits Værebog.
- V Cl. I Zoologi det menneskelige Legeme og almindelig Zoologi efter Lütkens Værebog. I Botanik den specielle Deel efter Petits Værebog.
- IV Cl. Af Zoologien Edderkopper, Krebsdyr, Orme og Bløddyr efter Lütkens Værebog; Øvelser i skriftlig og mundtlig at beskrive Planter.
- III Cl. Krybdyrenes, Fistenes og Insekternes Naturhistorie efter Lütkens Værebog. I Slutningen af Skoleaaret Øvelser i at beskrive Planter.
- II Cl. Beskrivelser af Pattedyrenes og Fuglenes Ødre, Levemaade og Systematik, med Benyttelse af Naturalier og Afbildninger, samt Lütkens Værebog som Grundlag. I Slutningen af Skoleaaret Øvelser i at beskrive Planter.
- I Cl. Beskrivelser af et Udvælg af Beendyr som i II Cl., dog uden Benyttelse af nogen Værebog. I Slutningen af Skoleaaret Øvelse i at kjende Insekter og Planter, hvis Indsamling af hver Enkelt saavel her som i de følgende Classer påasees.

Historie.

- VII Cl. Et fuldstændigt Cursus i Verdenshistorien.
- VI Cl. Danmark, Schweiz og Italien.
- V Cl. Folkevandringens og Arabernes Periode (efter Weber); Frankrig, England, Spanien og Portugal, Tyskland og Nederlandene.
- IV Cl. Thriges gamle Historie indtil Diocletian.
- III Cl. Allens Danmarks Historie fra Åar 1042 til 1848.

II Cl. Røfods fragmentariske Historie fra Carl I. i England til Aar 1848. Danmarks Historie efter Allens Lærebog indtil Aar 1042.

I Cl. Røfods fragmentariske Historie fra Begyndelsen til det vestlige romerske Riges Undergang.

Geographi.

VI Cl. Et fuldstændigt Cursus efter Belschow.

V Cl. Den almindelige Indledning til Geographien og den specielle til Europa; Danmark, Norge, Sverrig, Rusland, America og Australien.

IV Cl. Asien og Africa efter Belschows Lærebog.

III Cl. Belschows Lærebog fra det britiske Rige til Asien.

II Cl. Belschows Lærebog fra Europa til det britiske Rige.

I Cl. Hele Ingerslevs mindre Lærebog.

I det nye Skoleaar er paatænkt at bruge følgende Bøger i de forskjellige Classer*).

VII Cl. I Latin og Græsk Stykker af forskjellige Forfattere efter nærmere Bestemmelse, Tregders Litteraturhistorie og græske Grammatik, Bojesens græske og romerske Antiquiteter, Madvigs latinste Grammatik og græske Syntax, et græsk N. Test., Gads Lærebog, Thortsens Litteraturhistorie, Winthers nordiske Mythologi, Borgens Veiledeing til Udarbeidelser, Sneedorff = Birchs Rettskrivningslære, Ramus's Geometri og Trigono-

*.) Da det er muligt, at nogle af disse Bøger ville blive ombyttede med andre, anmodes vedkommende Disciple om ikke at anskaffe sig de i det følgende nævnte Bøger uden først nærmere at forespørge sig hos Hector eller vedkommende Taglærere.

metri, Bergs Samling af mathematiske Opgaver 1ste og 2den Deel, Lalandes Logarithmer, Ørstedts mekaniske Physik (endvidere yngre Afdeling Holmstedts Arithmetik, og ældre Afdeling Fallesens Arithmetik, Müllers chemiske Physik ved Petersen, og Steens Begyndelsesgrunde i den mathematiske Geographi), Webers Verdenshistorie, Kofods Udtog af Historien, Allens Danmarks Historie, Kønigssfeldts gamle Geographi; samt for dem, som læse Hebraisk, en hebraisk Bibel og Whittes Grammatik.

VI El. I Latin og Græsk Stykker af forskellige Forfattere efter nærmere Bestemmelse, Madvigs latinske Grammatik og græske Syntax, Tregders Litteraturhistorie og græske Grammatik, Bojesens græske og romerske Antiquiteter, Gads Lærebog, Herslebs større Bibelhistorie, Thortsons Litteraturhistorie, Winthers nordiske Mythologi, Borgens Veiledning, Sneedorff - Birchs Rettskrivningslære, Borrings Etudes, Stiiløvelser og Grammatik (Alt sidste Udg.), Fürs og Rungs Deutsche Dichter, Lassens Stiiløvelser, Mehers tydske Grammatik, Ramus's Geometri, Holmstedts Arithmetik, Lalandes Logarithmer, Bergs Samling af mathematiske Opgaver 1ste og 2den Deel, Lütkens Zoologi, Petits Botanik, Webers Verdenshistorie, Thriges gamle Historie, Kofods Udtog af Historien, Allens Danmarks Historie, Munthes Geographi ved Welschow, Kønigssfeldts gamle Geographi, et Atlas.

V El. Ciceros Taler, Livius (Edv. Flemmer), Xenophons Anabasis, Madvigs latinske Grammatik, Tregders græske Grammatik, Bojesens romerske Antiquiteter, et dansk N. Test., Gads Lærebog, Herslebs større Bibelhistorie, Borgens Veiledning, Sneedorff - Birchs Rettskrivnings-

lære, Borring's Etudes, Stiiløvelser og Grammatik (Alt sidste Udg.), Hjorts thdſke Læſebog proſaiſk Deel (3die Udg.), Lassens Stiiløvelſer, Meyers Grammatik, Ramus's Geometri, Holmstedts Arithmetik, Bergs Samling af mathematiske Opgaver 1ſte Deel, Lütkens Zoologi, Petits Botanik, Webers Verdenshistorie, Thriges gamle Historie, Kofods Udtog af Historien, (Udg. fra 1857), Allens Danmarks Historie, Munthes Geographi ved Velschow, Kønigſfeldts gamle Geographi, et Atlas.

IV El. Cornelius Nepos (Kerrn og Krebs), Julius Cæſars Gallerkrig (Whitte), Madvigs latinske Grammatik, Lunds græſſe Læſebog, Tregders græſſe Grammatik, et dansk N. Test., Valles Læſebog, Herslebs ſtørre Bibelhistorie, Holſts danske poetiſke Læſebog, Sneedorff - Birchs Retſkrivningelære, Bojesens danske Grammatik, Borring's franske Læſebog for Mellemklasser, Grammatik og Stiiløvelſer (Alt ſidſte Udg.), Hjorts thdſke Læſebog proſaiſk Deel (3die Udg.), Lassens Stiiløvelſer, Meyers Grammatik, Ramus's Geometri, Holmstedts Arithmetik, Bergs Samling af mathematiske Opgaver 1ſte Deel, Lütkens Zoologi, Petits Botanik, Thriges gamle Historie, Munthes Geographi ved Velschow, Kønigſfeldts gamle Geographi, et Atlas.

III El. Bergs og Møllers latinske Læſebog, Madvigs latinske Grammatik, et dansk N. Test., Valles Læſebog, Herslebs ſtørre Bibelhistorie, Holſts danske proſaiſke Læſebog, Bojesens danske Grammatik, Borring's franske Læſebog for Mellemklasser, Grammatik og Stiiløvelſer (Alt ſidſte Udg.), Hjorts thdſke Læſebog proſaiſk Deel (ſidſte Udg.), Jürs og Rungs Materialier, Meyers Grammatik, Ursins Regnebog, Bergs Opgaver, Schjellerups

Lærebog i geometrisk Tegning, Lütkens Zoologi, Allens Danmarks Historie, Munthes Geographi ved Welschow, et Atlas.

- II Cl. En Bibel, en Psalmebog, Katechismus, Valles Lærebog, Valslevs Bibelhistorie, Mølbechs danske Læsebog, Holsts Smaadigte til Udenadslæsning, Bojesens danske Grammatik, Borringss Manuel og Grammatik (Alt sidste Udg.), Kungs thøfse Læsebog for lavere Classer, Jürs og Kungs Materialier, Simonsens thøfse Grammatik, Ursins Regnebog, Rabens Regneopgaver, Lütkens Zoologi, Kofods fragmentariske Historie, Allens Danmarks Historie, Munthes Geographi ved Welschow, et Atlas.
- I Cl. En Bibel, en Psalmebog, Katechismus, Valslevs Bibelhistorie, Mølbechs danske Læsebog, Holsts Smaadigte til Udenadslæsning, Kungs thøfse Læsebog for lavere Classer, Simonsens thøfse Grammatik, Ursins Regnebog, Rabens Regneopgaver, Kofods fragmentariske Historie, Ingerslevs lille Geographi, et Atlas.
-

Schema over den offentlige Afgangseramen og Hovederamen i Frederiksborg lærde Skole i Året 1858.

Onsdagen d. 23de Juni.

- Cl. 9—1. VII Cl. Latinst Version; VI—I Cl. Dansk Stil. Ho. R. Rø. Kn. B. L. He.
" 4—8. VII Cl. Arithmetisk Opgave; VI—IV Cl. Mathematiske Opgaver. D. B. He. Rø.

Torsdagen d. 24de Juni.

Kl. 9—1. VII Cl. Danskt Stiil; VI—IV Cl. Latinst Stiil.

He. B. Rø. L.

„ 4—8. VI og V Cl. Thysf Stiil; III—I Cl. Regning.

D. Kn. Ho. R. L.

Fredagen d. 25de Juni.

Kl. 9—1. VII Cl. Latinst Stiil. R.

„ 4—8. VII Cl. Geometrisk Opgave. D.

Mandagen d. 12te Juli.

Kl. 8. VI Cl. Franskt. B. He. F.

„ 12. II Cl. Religion. B. Rø. He.

„ 5. VI Cl. Thysf. L. D. He.

„ 8. VI Cl. Naturhistorie, Kn. Ho. L.

„ 12. IV Cl. Mathematik. Ho. L. Kn.

„ 5. VI Cl. Geographi. Rø. R. F.

Tirsdagen d. 13de Juli.

Kl. 8. VII Cl. B. Latin. F. D. R.

„ 12. I Cl. Thysf og Danskt. He. D. L.

„ 5. V Cl. Franskt. B. Rø. He.

„ 8. III Cl. Naturhistorie. Kn. Ho. L.

„ 12. IV Cl. Religion. B. Rø. Kn.

„ 5. V Cl. Mathematik. Ho. R. Kn.

Onsdagen d. 14de Juli.

Kl. 8. III Cl. Latin. D. R. F.

„ 12. V Cl. Thysf. He. Ho. L.

„ 5. VII Cl. B. Græsk. F. D. R.

„ 8. I Cl. Naturhistorie. Kn. L. B.

Æl. 12. IV Cl. Naturhistorie, Historie og Geographi. Kn.
R. Rø.

" 5. II Cl. Fransk. Kn. Rø. B.

Torsdagen d. 15de Juli.

Æl. 8. V Cl. Græst. R. D. F.

" 12. V Cl. Historie og Geographi. Rø. R. L.

" 5. III Cl. Fransk. B. Kn. He.

" 8. II Cl. Dansk. He. L. B.

" 12. VII Cl. B. Physik. Ho. D. Kn.

" 5. I Cl. Historie og Geographi. L. Ho. Rø.

Fredagen d. 16de Juli.

Æl. 8. VI Cl. Latin. D. R. F.

" 12. III Cl. Historie og Geographi. L. Ho. Rø.

" 5. IV Cl. Latin og Græst. R. D. F.

" 8. II Cl. Historie og Geographi. L. Ho. Rø.

" 12. VII Cl. B. Religion. B. Kn. He.

" 5. V. Cl. Religion. B. Kn. He.

Øverdagen d. 17de Juli.

Æl. 8. V Cl. Latin. R. D. F.

" 12. VI Cl. Historie. Rø. D. L.

" 5. I Cl. Religion. B. Rø. He.

" 8. III Cl. Religion. B. Rø. He.

" 12. VII Cl. B. Mathematik. Ho. B. Kn.

" 5. II Cl. Naturhistorie. Kn. Ho. L.

Mandagen d. 19de Juli.

Æl. 8. VI Cl. Græst. D. R. F.

" 12. VII Cl. B. Historie. Rø. R. Ho.

" 5. IV Cl. Fransk og Thysk. B. L. He.

- Æl. 8. II Cl. Thøst. L. B. He.
 „ 12. III Cl. Thøst. He. L. B.
 „ 5. VI Cl. Mathematik. Ho. D. Kn.

Tirsdagen d. 20de Juli.

- Æl. 8. VII Cl. A. Latin. F. D. R.
 „ 12. VI Cl. Religion. B. Rø. He.
 „ 5. VII Cl. A. Historie. Rø. R. F.
 „ 8. VII Cl. A. Mathematik. Ho. B. Kn.
 „ 12. V Cl. Naturhistorie. Kn. Ho. L.
 „ 5. VII Cl. A. Physik. Ho. D. Kn.

Onsdagen d. 21de Juli.

- Æl. 8. VII Cl. A. Græsk. F. D. R.
 „ 8. VII Cl. A. Religion, og VII Cl. B. Hebraisk.
 B. Rø. Kn.

Torsdagen d. 22de Juli holdes Censuren, hvilæ Resultat samme Dag til en Tid, som vil blive nærmere bestemt, bekjendtgjøres for Disciplene. Mandagen d. 23de August ved sædvanlig Tid, Æl. 8 Formiddag, holdes Prøven over de nyanmeldte Disciple, og Tirsdagen d. 24de August tager Undervisningen for det nye Skoleaar sin Begyndelse.

Til Forældre og Værger.

Da Erfaring har viist, at den hidtil brugelige maanedlige Censur, der uddrages af de daglige Charakterer med en bestemt Talværdi, ikke sjeldent misforstaes af Forældrene, og at hele dette Charaktervæsen ofte indvirker skadeligt paa Disciplene ved at fremkalde falsk Eresfølelse og falsk Stræben, Misundelse og Skadefryd, Læsen alene for Charakteren og Beregning af, hvad ringere Charakterer man kan taale

efter at have faaet et vist Antal gode, har man besluttet sig til for Fremtiden at lade al Charaktergivning med Points-beregning bortfalte, men at give Forældre og Værger hver Maaned den fornødne Efterretning om vedkommende Disciples Flid, Fremgang, Forhold og hele Standpunkt ved en Dom udtrykt i Ord, som vil blive indført i de sædvanlige forrige Charakterbøger, og som Skolens Rector, hvergang det gøffes, med Fornøielse skal yderligere oplyse og forklare for alle Vedkommende.

Disciplenes Fædre og Værger samt andre Skolens Vel-hndere indbýdes herved til at bære den mundtlige Deel af disse Prøver med deres Nærværelse.

Fredrikshavn Lærde Skole, i Juni 1858.

H. M. Flemmer.